

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут високих технологій

Кафедра молекулярної біотехнології та біоінформатики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

з науково-педагогічної роботи

Галина ГРАБЧУК

« 03 » 2021 року

протокол 09

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія культури

(повна назва дисципліни)

для студентів

галузь знань	09 Біологія	(шифр і назва)
спеціальність	091 Біологія	(шифр і назва спеціальності)
освітній рівень	магістр	(молодший бакалавр, бакалавр, магістр)
освітня програма	Біоінформатика та структурна біологія	(назва освітньої програми)
вид дисципліни	вибіркова	

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	3.0
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Панченко Валентина Іванівна, д.ф.н., проф., завідувач кафедри етики, естетики та культурології

Тормахова Анастасія Миколаївна, к.ф.н., доцент кафедри етики, естетики та культурології

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

Панченко Валентина Іванівна, д.ф.н., проф., завідувач кафедри етики, естетики та культурології

Тормахова Анастасія Миколаївна, к.ф.н., доцент кафедри етики, естетики та культурології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри молекулярної біотехнології та біоінформатики

Олексій НИПОРКО

Протокол № 4 від «05» листопада 2021р.

Схвалено науково - методичною комісією

«Інституту високих технологій»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «08» 03 2021 року № 3

Голова науково-методичної комісії (Русінчук Н.М.)

«05» 03 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – полягає у формуванні у студента цілісного уявлення про культуру, особливості культуротворчого процесу, історію зарубіжної культури. Важливим компонентом є не лише знання особливостей кожної культурно-історичної доби, з урахуванням соціально-економічних та політичних процесів, фактів, основних ключових персоналій, подій, мистецьких творів, а й розуміння закономірностей та взаємозв'язку між компонентами культури. Виховується можливість аналізу сучасної культуротворчої ситуації з можливим прогнозуванням подальшого перебігу подій.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності): немає

3. Аногація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна узагальнює та систематизує уявлення про культурно-історичний розвиток, взаємодію культури та природи, специфіку культурної еволюції, основні принципи класифікації культурної еволюції та її етапи, ранні форми культури, культуру збирання і полювання, культуру Стародавнього Сходу, античності, Візантійську культуру, середньовічну європейську культуру, культура Відродження, специфіку Реформації і становлення культури Нового часу, культуру доби Просвітництва, західноєвропейську культуру XIX - XX століття, добу модерну та постмодерну.

4. Завдання (навчальні цілі):

Навчання дисципліні має на меті розвинути у студентів такі компетентності:

ЗК1. Здатність до пошуку та аналізу інформації з використанням різних джерел, у т.ч. результатів власних досліджень.

СК6. Розуміння необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	базові уявлення про особливості та закономірності розвитку історії зарубіжної культури;	Лекції, самостійна робота	Письмова контрольна робота, іспит	10
1.2	мати уявлення про багатоманітність культурно-мистецьких досягнень;	самостійна робота	Усна доповідь, іспит	5
1.3	Загальне визначення культури;	Лекції, семінарські заняття	Письмова контрольна робота, іспит	5
1.4	Характеристику культурних процесів, їх відмінність та разом з тим взаємозв'язок з природними процесами;	Лекції, самостійна робота	Конспект першоджерел, іспит	5
1.5	Поняття цивілізації, культурної доби, культурної парадигми;	Семінари, самостійна робота	Усна доповідь, іспит	5

1.6	Специфіку історії культури, як результату глобальних та локальних процесів;	Лекції, самостійна робота	Письмова контрольна робота, іспит	10
	Вміти:			
2.1	Використовувати понятійно-категоріальний апарат культурології під час усних доповідей на семінарах, у письмових роботах та підчас підсумкового контролю.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, письмова робота, іспит	20
2.2	Демонструвати розуміння специфіки різних культурно-історичних періодів.	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді, іспит	10
2.3	Здійснювати компаративний аналіз культурних епох, парадигм, тенденцій тощо.	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, іспит	5
	комунікація:			
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої культурологічної літератури в підготовці до семінарських занять та написання самостійних робіт;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді	3
3.2	презентувати результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5
3.3	вести полеміку стосовно питань, пов'язаних з історією культури на основі володіння категоріально-поняттєвим апаратом культурології.	Семінари	Дискусії	3
	автономність та відповідальність:			
4.1	шукати та критично опрацьовувати літературу із історії культури, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	4
4.2	вирішувати комплексні завдання, пов'язані із аналізом явищ культури та порівнювати їх.	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	10

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (**знання 1.1 – 1.6**), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (**вміння 2.1-2.3**); (**комунікація 3.1-3.3**); (**автономність та відповідальність 4.1-4.2**), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на семінарах:** РН 1.3, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.2 – 18 / 30 балів
2. **Самостійна робота №1 (конспект першоджерел):** РН 1.2, 2.1, 3.1, 4.1 – 12 / 20 балів
Самостійна робота №2 (дослідження визначеної культурної доби за вказаною схемою.): РН 1.4, 2.2, 3.1, 4.1 – 12 / 20 балів
3. **Контрольна робота:** РН – 1.1, 1.3, 2.1, 2.3, 2.4 - 9 / 15 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх (двох) частин навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складаються із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах), 2) самостійну роботу (дослідження проблем культурної політики, дослідження культурного інституту), 3) контрольну роботу, з урахуванням коефіцієнту 0,6. Всі види робіт в семестрі мають в підсумку:

- в максимальному вимірі $100 \text{ балів} \times 0,6 = 60 \text{ балів}$
- в мінімальному вимірі $60 \text{ балів} \times 0,6 = 36 \text{ балів}$

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит у письмовій формі - РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, – 24 / 40 балів

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит.

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше, ніж 20 балів.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру. Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка з дисципліни
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	Тема 2, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12	«3» x 6 = 18	«5» x 6 = 30
Самостійна робота	До тем 2, 9 - Конспекти першоджерел	«1» x 6 = 6	«2» x 6 = 12
	До тем 8, 11 - Дослідження визначеної культурної доби за вказаною схемою.	«5» x 2 = 10	«10» x 2 = 20
Контрольна робота	До тем 1-5	«7» x 2 = 14	«10» x 2 = 20
Загальна семестрова оцінка без урахування коефіцієнту		48	82
Загальна семестрова оцінка з урахуванням коефіцієнту 0,73		«48» x 0,73 = 36	«82» x 0,73 = 60

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

Доповнення / участь в дискусіях

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

2. Самостійна робота (дослідження визначеної культурної доби за вказаною схемою.):

10-8 балів студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження

7-6 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє

самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності

5-0 балів - в цілому володіє матеріалом, але фрагментарно та поверхово його презентує, не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань. Робота містить суттєві помилки.

3. Контрольна робота:

20-18 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи

17-15 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

14-10 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

8-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

4. Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 2 питання):

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

7.3 Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
1	Вступ. Тема 1. Природа та культура. Специфіка культурної еволюції.	2	2	8
2	Тема 2. Основні принципи класифікації культурної еволюції та її етапи. Ранні форми культури. Культура збирання і полювання.	4	4	20
3	Тема 3. Культура Стародавнього Сходу. Культура античності. Візантійська культура.	2	2	8
4	Тема 4. Середньовічна європейська культура. Культура Відродження. Реформація і становлення культури Нового часу.	4	4	16
5	Тема 5. Культура доби Просвітництва. Західноєвропейська культура XIX ст. Доба Модерну. Західноєвропейська культура XX століття. Доба постмодерну.	2	1	10
6	Модульна контрольна робота		1	
	ВСЬОГО	14	14	62

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 14 год.

Семінари -14 год.

Самостійна робота - 62 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Історія світової культури: Навч. посіб./ Керівник авт.колективу Л.Т.Левчук. – 3-тє вида., переробл. ідоп. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 400 с.
2. Історія світової культури. Культурні регіони: Навчальний посібник / Під ред Л.Левчук. – К.: Либідь, 2000.
3. Культурологія ХХ век. Словарь. – Спб.: Университетская книга, 1997.
4. Джек Ліндсей. Коротка історія культури. В 2-ох т. - Київ, 1994..

Додаткова:

1. Бахтин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средних веков и Ренессанса. 2-е изд. - М.: Художественная литература, 1990.
2. Брюнель-Лобришон Ж., Дюамель-Амадо К. Повседневная жизнь во времена трубадуров XII-XIII веков. – М.: Молодая гвардия, 2003. -440 с.
3. Гуревич А. Я. Категории средневековой культуры. - М., 1984.
4. Дюбі Жорж. Доба соборів: Мистецтво та суспільство 980-1420 років / Жорж Дюбі ; [пер. з фр. Г. Філіпчук, З.Борисюк]. — К. : Юніверс, 2003. — 320с.+ 16 арк. дод..
5. Культурологія. ХХ век: Энциклопедия. - СПб.: Университетская книга, 1998. - Т. 1. - 447 с.
6. Кууси П. Этот человеческий мир. – М.: Прогресс, 1988. - 368 с.
7. Ламберт Д. Доисторический человек: Кембриджский путеводитель. – Л.: Недра, 1991. – 256 с.
8. Ле Гофф Ж.. Цивилизация средневекового Запада. - М.: У-Фактория, 2005. – 560 с.
9. Леви-Строс К. Печальные тропики. – М.: Мысль, 1984. – 220 с.

10. Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения / А.Ф.Лосев. – М.: Мысль, 1982. - 623 с.
11. Людина в полікультурному суспільстві: навч. –метод. Посібник для викладача ВНЗ з курсу за вибором для студентів соціогуманітарних спеціальностей / [Пометун О.І., Султанова Л.Ю. та ін.]. – К.: Інжиніринг, 2010. – 248 с.
12. Мид М. Культура и мир детства. – М.: Наука, 1988. – 429 с.
13. Мишо Ж.Ф. История крестовых походов / Перевод с французского Анатолий Левандовский. — М.: Вече, 2005. — 165 с.
14. Панофский Э. Ренессанс и "ренессансы" в искусстве Запада. — СПб.: Азбука-классика, 2006. — С. 279.
15. Пахтер М., Лэндри Ч. Культура на перепутье. Культура и культурные институты в XXI веке. — М.: Классика-XXI, 2003. – 96 с.
16. Тайлор Э. В.Первобытная культура. – М.: Политиздат, 1989. – 573 с.
17. Февр Люсьен. Цивилизация: эволюция слова и группы идей. Бои за историю. – М.: Наука, 1991. – 627 с.
18. Хейзинга Й. Осень Средневековья. - М.: Издательство Ивана Лимбаха, 2011. – 768 с.
19. Шпенглер О. Закат Европы. – Новосибирск, 1993. – 592 с.
20. Ясперс К. Истоки истории и ее цель// Смысл и назначение истории. – М.: Республика, 1994. - С. 28-287.